

Osvrti, prikazi, recenzije

Branka Biketa Caktaš, Mirta Đurašević i Ivana Blažeković

Visoko, Bosna i Hercegovina

XVI. Međunarodno naučno- stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“, 26. do 29. lipnja 2025. godine

O d 26. do 29. lipnja održana je XVI. Međunarodno naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“ u Visokom, u Bosni i Hercegovini. Organizatori Konferencije bili su *Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih Tuzla i Edukacijsko-rehabilitacijski Univerzitet u Tuzli* s partnerima: *Fakultetom za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, Pedagoškim fakultetom Bijeljina, Univerzitetom u Istočnom Sarajevu i Društvom defektologa Srbija*. Konferencija je izazvala veliki interes, što potvrđuje veliki broj sudionika i izlagača. Sudjelovanje stručnjaka različitih profila svjedoči o interdisciplinarnom pristupu koji doprinosi boljem razumijevanju i kvalitetnijoj razradi obrađenih tema. Zbog već navedenog velikog broja sudionika izdana su dva zbornika radova. Predstavljene su teme iz sljedećih sekcija: *Unapređenje kvalitete života djece predškolskog i školskog uzrasta, Unapređenje kvalitete života mladih, Unapređenje kvalitete živo-*

ta odraslih, Unapređenje kvalitete života djece, mladih i odraslih s onesposobljenjem i slobodne teme. Najzastupljenija sekcija po broju radova bila je *Unapređenje kvalitete života djece, mladih i odraslih s onesposobljenjem*, unutar koje je predstavljeno ukupno 35 radova, od kojih je 12 znanstvenog karaktera. U sklopu sekcije Slobodne teme predstavljeno je 16 radova od kojih je 9 znanstvenih. *Predstavljanje projekata i institucija* naziv je sekcije u kojoj je predstavljeno ukupno 17 projekata i institucija, jedna knjiga i jedna edukacija putem drame. Vidjeli smo i tri radionice: *Računaj na igru!*, zatim putovanje senzorno-integrativnim okruženjem - *Osjećam se baš kako treba* i radionicu *Što nije u redu sa mnom?* koja je namijenjena djeci s ADHD-om.

Dječji vrtić i Knjižnica - zajedno u poticanju govorno jezičnih kompetencija naslov je prezentacije s kojom su se predstavile dvije različite ustanove s istim ciljem, a to je razvoj suradnje između institucija na dobrobit djece, njihova razvoja

i obrazovanja. Građenje društvenih odnosa jedan je od milijokaza razvoja u ranom djetinjstvu. Jezične kompetencije važne su za građenje uspješnih odnosa s vršnjacima, a omogućuju djeci da iniciraju kontakte, održavaju ih, sudjeluju u interakciji i komuniciraju vlastite potrebe. Kada se promatra veza između jezičnih kompetencija i socijalnog razvojnog područja djeteta, postoji veća vjerojatnost da djeca formiraju odnose s vršnjacima koji imaju višu ili sličnu razinu receptivnog jezičnog korpusa. U vrtiću su djeca pred izazovom šire socijalne mreže te se od njih očekuje gradnja i bogaćenje međuvršnjačkih odnosa. Prikazane su različite zajedničke aktivnosti dječjeg vrtića i Knjižnice u cilju poticanja razvoja dječje jezične kompetencije: rad na zajedničkom projektu, uključivanje roditelja, korištenje knjižničnih usluga, poticanje razvoja rane pismenosti i postavljanje izložbe dječjih likovnih radova. Rezultati ankete koja je provedena među roditeljima, rezultati ankete koja prikazuje stav odgojitelja prema odgojno-obrazovnim aktivnostima koje jačaju jezičnu kompetenciju djece te fokus grupe odgajatelja i knjižničara potvrđuju zaključak o sinergiji i transdisciplinarnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i knjižničarstva. Dječji vrtić i Knjižnica ostvaruju dodane vrijednosti u svojoj kulturi i zajednici.

Računaj na igru! naziv je interaktivne radionice koja je proizašla iz uspješne suradnje *Dječjeg vrtića Ciciban Bjelovar* i *Gimnazije Bjelovar*, a koja je sudionicima omogućila promišljanje o važnosti predmatematičkih vještina kod djece predškolske dobi kao bazi školskog poučavanja matematike. Cilj je bio prepoznati, ali i prisjetiti se gdje se sve skriva matematika i kako se razvijaju predmatematičke vještine kroz igru, učenje, istraživanje i svakodnevne aktivnosti. U uvod-

nom dijelu predstavljen je poster kao proizvod suradnje gimnazijskih učenika i djece vrtićke dobi koji je spomenut kao jedan primjer od više različitih zajedničkih aktivnosti. Za raspodjelu sudionika po grupama korišten je *icebreaker* - prepoznavanje matematičkih koncepata među vlastitim fotografijama na mobilnim uređajima, tijekom *World cafe* radionice naglašavale su se važnosti predmatematičkih vještina kod djece, a pomoću evokacije. Sudionici su prepoznavali matematičke koncepte u dječjim igrama. Sudionici su upoznati sa strategijom *design thinkinga* za osmišljavanje situacije i poticaja za igru i učenje predmatematičkih vještina. Predstavnik svake grupe podijelio je ideje s ostalim sudionicima, a evaluacija radionice pokazala je iznimno oduševljenje jer ne samo da su se svi mogli kreativno izraziti, nego su se vratili u djetinjstvo i pronašli predmatematičke i matematičke vještine u raznim igrama, pričama, pjesmama.

I za kraj, nešto što nas se najviše dojmilo je edukacija putem drame, Jasmina Salkića „*Kako razumjeti mene s autizmom*“, defektologa i glumca koji je osmislio predstavu o dječaku s autizmom i izveo istu. Predstava prikazuje kako se dječak nosi sa stigmatizacijom tijekom odrastanja, o velikoj borbi dječaka i njegovih roditelja za prihvaćanjem, o raznim problemima s kojima su se susretali. Predstava je snažno prožeta emocijama te vjerno dočarava život i borbu dječaka, istovremeno noseći i edukativnu poruku.

Međunarodne suradnje igraju važnu ulogu u unapređenju kvalitete života djece i mladih razmjenom dobrih praksi i razvojem zajedničkih programa. Zajedničkim djelovanjem zemlja mogu se osigurati bolji uvjeti za obrazovanje, zdravlje i socijalnu uključenost mladih.